

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหาและที่มาของงานวิจัย

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2539 เป็นวิทยาเขตแห่งที่ 4 ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งที่สำคัญคือ เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ภูมิภาคของประเทศไทย และพัฒนาให้จังหวัดสกลนครเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

เพื่อสนองต่อวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งฯ ดังกล่าวนี้นี้ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร จึงได้จัดโครงการเพชรพระพิรุณ โควตจังหวัด และโครงการรับนิสิตผ่านการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ระบบ Entrance) โดยมุ่งเน้นเพื่อรองรับนักเรียนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน แต่จากข้อมูลที่ผ่านมาแม้ว่าวิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ได้ใช้กลยุทธ์การรับนิสิตด้วยโครงการต่างๆ แล้ว แต่จำนวนนักเรียนที่สมัครก็ยังไม่เพียงพอต่อรายได้ของวิทยาเขตฯ ทำให้วิทยาเขตฯ ต้องจัดโครงการรับนิสิตเพิ่มเติมเพื่อศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นการเปิดรับสมัครนิสิตหลังประกาศผลเอ็นทรานซ์ โดยจะรับนิสิตชั้นปีที่ 1 เพิ่มเติมให้ได้ครบตามจำนวนเป้าหมายที่ทางวิทยาเขตฯ ได้กำหนดไว้ และในปีการศึกษา 2548 ทางวิทยาเขตฯ ได้เปิดรับนิสิตเพิ่มเติมอีก 200 คน แต่ผลปรากฏว่ามีนิสิตใหม่ที่มาลงทะเบียนเรียนเพียง 127 คน

สาเหตุที่ทำให้เกิดปรากฏการณ์เช่นนี้ขึ้นติดต่อกันหลายปี ซึ่งสาเหตุสำคัญๆ จากการสุ่มสัมภาษณ์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีดังนี้ (1) เนื่องมาจากวิทยาเขตฯ ขาดการทำการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง (2) การเผยแพร่ผลงานของวิทยาเขตฯ ไปสู่ภายนอกยังไม่ดีเท่าที่ควร (3) นักเรียนไม่ทราบว่าวิทยาเขตฯ เปิดสอนคณะ หรือสาขาใดบ้าง และ (4) นักเรียนยังไม่เชื่อถือในคุณภาพการเรียนการสอนของวิทยาเขตฯ

นอกจากนี้ ทางสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะดำเนินการปรับระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2549 โดยการนำระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลาง (Admissions) มาแทนระบบการคัดเลือกที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยมีหลักการให้พิจารณาผลสัมฤทธิ์ และศักยภาพทางการเรียนของนักเรียนเป็นองค์ประกอบการรับเข้าโดยไม่เน้นการสอบแข่งขัน จากระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบใหม่นี้ ยิ่งทำให้วิทยาเขตฯ จำเป็นต้องเร่งจัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ของวิทยาเขตฯ เพื่อแสวงหากลวิธีจูงใจให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักสนใจ และเลือกศึกษาต่อที่วิทยาเขตฯ ให้ได้มากที่สุด อันจะส่งผลให้วิทยาเขตฯ ได้ (Input) ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ และเนื่องด้วยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำลังจะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐยิ่งทำให้วิทยาเขตฯ จำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เพื่อที่จะเปิดโอกาสให้วิทยาเขตฯ สามารถหารายได้เพื่อสนับสนุนค่าใช้จ่ายของวิทยาเขตฯ

ดังนั้นคณะนักวิจัยจึงเห็นว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องจัดทำวิจัย **“ปัจจัยในการเลือกสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน”** เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และศึกษาพฤติกรรมในการเลือกสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งหลังจากการทำวิจัยจะได้ข้อมูลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำมาประกอบในการพิจารณาจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ซึ่งคณะนักวิจัยมุ่งหวังที่จะเผยแพร่ภาพลักษณ์ของวิทยาเขตฯ ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน อันจะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจต่อนักเรียนที่มีผลการเรียนดี หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษ สนใจและเลือกที่จะศึกษาต่อที่วิทยาเขตฯ เพื่อยกระดับคุณภาพของบัณฑิต และสร้างรายได้ให้กับวิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนครต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
2. ศึกษาพฤติกรรมในการเลือกสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

3. เพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจและพฤติกรรมในการเลือกสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
2. ได้แผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร
3. ได้ข้อมูลประกอบแผนการรับนิสิตและกำหนดมาตรการให้สอดคล้องกับการตัดสินใจของผู้มีสิทธิ์เข้าเรียน
4. ได้เผยแพร่ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีของวิทยาเขตฯ ให้เป็นที่รู้จักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม และจังหวัดกาฬสินธุ์

ระยะเวลาและสถานที่ทำการวิจัย

ระยะเวลาที่ทำการวิจัย ใช้เวลาดำเนินการวิจัยระหว่าง วันที่ 18 เมษายน 2550 ถึง วันที่ 17 เมษายน 2551 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน

สถานที่ทำการวิจัย โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ครอบคลุมพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองคาย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสกลนคร จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดนครพนม และจังหวัดกาฬสินธุ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยที่มีอิทธิพล (Influencing Factors)	- ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายในการเลือกสถาบันอุดมศึกษา 5 ปัจจัย คือ ด้านชื่อเสียงและคุณภาพ ด้านระบบการศึกษาและการบริหารจัดการ ด้านสถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อม ด้านค่าธรรมเนียมและสวัสดิการ และด้านแรงจูงใจ
สถาบันอุดมศึกษา (Undergraduate Institution)	- สถานศึกษาที่ให้การศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา และปริญญา แก่ผู้สำเร็จการศึกษา และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย (High School Student)	- นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
แผนกลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy Plan)	- การวางแผนจัดการทางการตลาด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการตลาดซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค การกำหนดวัตถุประสงค์ทางการตลาด การกำหนดกลยุทธ์ส่วนประสมการตลาด และแผนปฏิบัติการด้านการตลาด